

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**105-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
присвяченої 80-річчю БДМУ
05, 07, 12 лютого 2024 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2024 році № 3700679

Чернівці – 2024

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали підсумкової 105-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2024. – 477 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 105-ї підсумкової науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького персоналу Буковинського державного медичного університету, присвяченої 80-річчю БДМУ (м. Чернівці, 05, 07, 12 лютого 2024 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Грицюк М.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професорка Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професорка Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професорка Хухліна О.С.

професор Слободян О.М.

професорка Ткачук С.С.

професорка Годоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

професорка Годованець О.І.

ISBN 978-617-519-077-7

© Буковинський державний медичний
університет, 2024

Компетентність – якість особистості, її певне надбання, що ґрунтується на знаннях, досвіді, моральних засадах і проявляється у критичний момент завдяки вмінню знаходити зв'язок між ситуацією та знаннями, прийняття адекватних рішень нагальної проблеми. Першою, важливою і невід'ємною ланкою формування професійно-особистісних компетенцій є освітні навчальні програми у вищому медичному закладі. Професійна компетентність як сукупність здібностей, якостей та особливостей медичної сестри, а також знань, умінь і досвіду є важливим чинником підготовки медичної сестри до виконання її професійних обов'язків.

Аналіз досліджень розкриває той факт, що найнижче оцінені критерії компоненту професійної компетентності медсестри пов'язані, наприклад, із застосуванням інформаційних технологій у повсякденному медичному обслуговуванні та мотивацією вдосконалення професійних знань та навичок, які можуть бути пов'язані з оцінкою дослідницьких бар'єрів.

Найвище оцінені критерії компоненту професійної компетентності медсестри пов'язані з освітою пацієнта та його родичів, підтримкою пацієнта протягом процесу відновлення та здатністю вчасно реагувати у надзвичайних ситуаціях. В дослідженні Miķelsonе, M., Renigere, R., & Dreimane, S. згадано головні фактори, що перешкоджають розвитку компетенцій та досліджень – відсутність мотивації (стагнація), відсутність самоосвіти, відсутність співпраці та підтримки з боку медичної команди, особливо лікарів, оскільки медсестрам не дають можливості брати участь у діалозі щодо результатів дослідження. Медсестри вказують на необхідність подальшої освіти щодо важливості досліджень у галузі охорони здоров'я, а також статистичних методів, обробки даних та інтерпретації способів, які могли б вплинути на погляди медсестер на важливість досліджень у галузі охорони здоров'я на даний момент.

Висновки. Технічні навички, знання, вміння спілкуватися, співпереживання, вміння відчувати відповідні ситуації та емоції, знання того, як розуміти інших, є ключем до професійного успіху медичної сестри в галузі догляду. Медсестри, які закінчили навчання (молоді фахівці) мають проблеми з сприйняттям їх як професіоналів і тут виступає поняття довіри пацієнтів до медичних сестер.

Миронюк М.Б.

ОСОБЛИВОСТІ СМЕРТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇЇ ПРИЧИНИ

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. В Україні спостерігається складна медико-демографічна ситуація, яка проявляється у рості смерті населення і, як наслідок, зменшення його чисельності. Рівень смертності визначається рівнем постаріння населення, ступенем індустріального розвитку регіону, господарською спеціалізацією, рівнем розвитку соціальної сфери, станом довкілля ментальними установками й цінностями та поведінковими практиками населення. Упродовж останніх років в Чернівецькій області, як і в Україні загалом, спостерігається зменшення народжуваності при одночасному зростанні смертності.

Мета дослідження. Проаналізувати рівень смертності населення Чернівецькій області за 2019-2021 роки на підставі наявних статистичних даних.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз проводився за статистичними даними отриманими з інформаційно-аналітичного центру Чернівецької області.

Результати дослідження. Структура причин смерті населення області в 2019 році становила – перше місце посідали хвороби системи кровообігу, друге місце – новоутворення, третє – зовнішні причини смерті. В 2020 році перше – хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – корона вірусна інфекція COVID – 19. В 2021 році перше місце – посідали хвороби системи кровообігу, друге – коронавірусна інфекція COVID – 19, третє – новоутворення. Серед померлих відслідковується гендерна нерівність, а саме: у 2019 році померлих за основними причинами смерті чоловіків було 1300,0 на 100000 жителів, жінок –

1162,8 на 100000 жителів; у 2020 році чоловіків було 1482,6 на 100000 жителів, жінок – 1336,5 на 100000 жителів; у 2021 році чоловіків було 1639,9 на 100000 жителів, жінок – 1581,3 на 100000 жителів. Середній вік померлих в Чернівецькій області у 2019 році становив 72,5 роки (чоловіки – 67,8 років, жінки – 77,1 роки); у 2020 році - 72,6 (чоловіки – 68,2, жінки – 77,0); у 2021 році – 72,7 (чоловіки – 68,5, жінки – 76,5). Слід відмітити і територіальну нерівність. Так, у 2019 році рівень смертності населення міської місцевості становив 1073,9 на 100000 жителів, в сільській місцевості – 1344,5 на 100000 жителів; у 2020 році рівень смертності в міській місцевості складав 1233,7 на 100000 жителів, в сільській – 1536,6 на 100000 жителів; у 2021 році рівень смертності складав 1479,7 на 100000 жителів в міській місцевості та 1707,8 в сільській місцевості.

Висновки. Система громадського здоров'я в Україні має на меті зміцнити здоров'я населення, запобігти хворобам, покращити якість та збільшити тривалість життя населення. Рівень смертності в області був одним із найнижчих, проте загальний коефіцієнт смертності у 2020 році порівняно з 2019 роком збільшився у всіх регіонах країни, особливо у Чернівецькій області (на 14, 5%).

Навчук І.В.

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИЛІТТЯ

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Профілактичний напрям в медицині сягає глибини епох. Нині країни високого соціально-економічного розвитку, до яких Україна, на жаль, не належить, мають позитивний досвід використання науково-обґрунтованих технологій профілактики причин захворюваності та смертності населення. З огляду на світовий досвід, який демонструє істинність твердження про те, що майбутнє належить медицині профілактичній, комплексні науково-дослідні роботи (НДР) кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Буковинського державного медичного університету (БДМУ) останнього десятиліття були присвячені вивченню й пошуку шляхів удосконалення профілактики неінфекційних захворювань (НІЗ).

Мета дослідження. Проаналізувати, систематизувати й узагальнити основні здобутки кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я БДМУ, що присвячені профілактиці неінфекційних захворювань, за останні десять років.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом дослідження слугував доробок співробітників згаданої кафедри відповідно до тематики запланованої та завершеної комплексних НДР. Для обробки матеріалу скористались статистичним, бібліосемантичним й аналітичним методами.

Результати дослідження. Упродовж останнього десятиріччя викладачі кафедри успішно завершили виконання комплексної НДР на тему «Вивчення процесів соціально-значущої патології та обґрунтування технологій її профілактики» (2015 – 2019 рр.), а також активно працюють над новою темою – «Обґрунтування та розробка медико-соціальних технологій профілактики основних неінфекційних захворювань» (з 2020 р.). За цей період 7 співробітників кафедри захистили дисертації. Варто зазначити, що в розрізі комплексних НДР заплановано, захищено й затверджено 2 з них: 1 – на здобуття наукового ступеня кандидата наук, 1 – на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Загалом опубліковано 295 наукових статей, із яких: 142 – у вітчизняних виданнях, 6 – у вітчизняних виданнях SCOPUS, WEB OF SCIENCE, 118 – у закордонних журналах, 29 – у закордонних виданнях SCOPUS, WEB OF SCIENCE. Також надруковано 282 тези доповідей, із них: у вітчизняних виданнях – 208, у закордонних – 74. Окрім того, видано 5 монографій (1 з них – англійською мовою), 5 методичних рекомендацій, зареєстровано 9 галузевих нововведень і 4 патенти, отримано 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права.